

Dossiernummer: OMV/2020129429
Projectinhoudversie: V1
Inrichtingsnummer: 20190219-0053
Ondernemingsnummer: 0723.931.091

Ministerieel besluit over de aanvraag van de bv Standic Antwerpen tot afwijking van artikel 4.1.7.2, §2, 1° en 2°, en 5.17.4.3.7, §2, 1°, a) en b) van titel II van het VLAREM voor een terminal voor op- en overslag van gevaarlijke stoffen, gelegen te 2030 Antwerpen, Beliweg 3, kadenummers 311 tot en met 321.

AFWIJKINGSAANVRAAG VAN TITEL II VAN HET VLAREM

Het betreft een aanvraag ingediend door de bv Standic Antwerpen, Beliweg 3, 2030 Antwerpen, exploitant van een op- en overslag van chemische producten gelegen te 2030 Antwerpen, Beliweg 3, kadenummers 311 tot en met 321, zoals ingetekend op het omgevingsloket onder situering:

tot afwijking van de volgende artikelen van titel II van het VLAREM:

1° artikel 4.1.7.2, §2, 1°, en 2°, luidende:

"De in § 1 bedoelde inkuiping moet een inhoudsvermogen hebben dat gelijk is aan of groter dan:
1° de helft van het totaal inhoudsvermogen van de erin geplaatste tanks of vaten;
2° het inhoudsvermogen van de grootste tank of vat, vermeerderd met 25 % van het totale inhoudsvermogen der andere in de inkuiping aangebrachte tanks of vaten."

2° artikel 5.17.4.3.7, §2, 1°, a) en b), luidende:

"Voor opslagplaatsen in vaste houders, gelegen buiten een waterwingebied of beschermingszone wordt de minimale capaciteit van de inkuiping als volgt bepaald (dubbelwandige houders uitgerust met een permanent lekdetectiesysteem hoeven niet in rekening te worden gebracht):

1° voor de opslag van gevaarlijke vloeistoffen van groep 1, ontploffingsgevaarlijke vloeistoffen gekenmerkt door gevarenpictogram GHS01 of acuut toxische vloeistoffen van gevarencategorie 1 en 2, de grootste van de volgende waarden:

a) het waterinhoudsvermogen van de grootste houder, vermeerderd met 25 % van het totale waterinhoudsvermogen van de andere in de inkuiping geplaatste houders;

b) de helft van het totale waterinhoudsvermogen van de erin geplaatste houders;”

Deze afwijking wordt aangevraagd voor de uitbreiding, tweede fase, van op- en overslag van 153.280 ton tot een maximale hoeveelheid van 247.729 ton van niet gevaarlijke en gevaarlijke (seveso) producten, zijnde:

- Ontvlambare producten van categorie 1, 2 en 3 (ontvlambare vloeistoffen met vlampunt lager dan 55 °C) (groep 1);
- Toxische producten van categorie 1 en 2 (groep 3).

REGELGEVEND KADER

De afwijkingsaanvraag wordt behandeld rekening houdend met de ter zake geldende wettelijke bepalingen, in het bijzonder titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en zijn uitvoeringsbesluiten.

ONTVANKELIJKHEID EN VOLLEDIGHEID

De aanvraag werd per beveiligde zending verzonden en ontvangen op 27 juli 2021.

De aanvraag is volledig en ontvankelijk verklaard op 12 augustus 2021.

De Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu is bevoegd om een beslissing te nemen over een afwijkingsaanvraag.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is bevoegd om op te treden voor de Vlaamse Regering met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering.

MOTIVERING VAN DE AFWIJKINGSAANVRAAG

De aanvrager beschrijft de technische redenen die de afwijking motiveren als volgt:

- Net zoals bij fase 1 (eerste tankenpark, gerealiseerd en grenzend aan fase 2) moet er bij het uittekenen van de layout rekening gehouden worden met de specifieke afmetingen van dit terrein:
 - Het verkregen terrein is zeer smal (slechts 110 m breed van noord naar zuid);
 - Op dit terrein bevindt zich bovendien een erfdienstbaarheidszone Non-Aedificandi van 7 m breed, die het Havenbedrijf Antwerpen binnen de concessie voorzien heeft, aan de noordzijde van het terrein;
 - De zone Non-Aedificandi ligt over de volledige breedte van de noordelijke concessiegrens en moet zonder meer gevrijwaard worden;
 - Dit betekent dat er slechts circa 100 m terrein nuttig kan gebruikt worden voor het inplanten van de tankenparken;

- De inplanting en uitrusting van de tanks en tankenputten werd bepaald in nauw overleg met de plaatselijke brandweerdienst:
 - Fase 1: in het kader van de besprekingen voor fase 1 van de terminal werden er een aantal maatregelen besproken en vastgelegd. Op basis van deze maatregelen werd ook toelating tot afwijking op de inkuipingscapaciteit verleend;
 - Fase 2: de Brandweer Zone Antwerpen heeft bevestigd dat zij akkoord gaan met de afwijking indien voor fase 2 dezelfde maatregelen worden voorzien als fase 1;
- Voor de opvangcapaciteit van de inkuiping voorziet de brandweer voor ontvlambare vloeistoffen twee eisen waarvan de grootste moet gevolgd worden:
 - Deze twee eisen betreffen enerzijds de voorwaarden van titel II van het VLAREM en anderzijds een opvangcapaciteit die gebaseerd is op de IP-code (tweede editie 2007), een code van goede praktijk die opgesteld werd door het Institute of Petroleum (IP), een toonaangevende organisatie uit het Verenigd Koninkrijk op vlak van de petroleumindustrie. Deze norm wordt wereldwijd toegepast;
 - Bij de vermelde richtlijnen van de brandweer, met name de tankenparkrichtlijn (TPR), wordt opgemerkt dat de IP-code waarnaar verwezen wordt (tweede editie 2007), ondertussen reeds is aangepast en er momenteel een derde editie is welke dateert van 2012. De TPR is hieraan momenteel nog niet aangepast. Bovendien is het IP in 2003 gefusioneerd met het Energy Institute (EI) zodat men nu spreekt over een EI-code. Om deze reden gaat de exploitant uit van de meest actuele versie voor wat de berekening van de vereiste inkuipingscapaciteit betreft, met name de EI19-code;
- Wat de hoogte van de kuipmuren betreft, leidt de toepassing van de VLAREM-regelgeving van de inkuipingscapaciteit voor de ontvlambare/toxische vloeistoffen voor concrete toepassingen (waarbij tanks worden voorzien met een relatief groot individueel inhoudsvermogen en een (in verhouding) beperkte kuipoppervlakte, tot een aanzienlijke kuipmuurhoogte):
 - Deze berekende hoogte komt dan in conflict met de eis van de lokale brandweerdienst waarbij een maximaal hoogteverschil van circa 3 m wordt gevraagd tussen het niveau waar de voertuigen van de brandweer staan opgesteld en de rand van de kuipmuur;
 - Om zowel aan de VLAREM-eis als aan de brandweereis te kunnen voldoen zou de oppervlakte van de tankputten aanzienlijk moeten vergroot worden of de tanks aanzienlijk kleiner gemaakt worden;
 - Het aanzienlijk kleiner maken van de tanks is bedrijfseconomisch niet haalbaar aangezien een minimum aan totale opslagcapaciteit vereist is om een rendabele terminal te kunnen uitbaten;
 - De kuipoppervlakte vergroten is evenmin geen optie gelet op de beperkte nuttige terreinoppervlakte;
- Het is slechts omwille van de specifieke configuratie (aantal tanks, individuele afmetingen en volumes én beperkte terreinoppervlakte) dat de VLAREM-eis in dit concreet geval aanleiding geeft tot dusdanige kuipmuurhoogtes dat een onveilige situatie (koeling, brandbestrijding, personenevacuatie) dreigt te ontstaan en de exploitant genoodzaakt is om toepassing te vragen van een alternatieve doch evenwaardige methodiek;
- Minder hoge kuipmuren hebben een sterk positieve invloed op de mogelijkheid tot het bestrijden van een brand of het koelen van tanks in een brandomgeving:
 - Het is uitermate belangrijk om al vanuit de brandvoertuigen op het wegniveau een overzicht te hebben op de inkuiping en doelgericht blus- en/of koelwerken te kunnen uitvoeren;
 - Het niveauverschil tussen de weg en de bodem van de inkuiping is, in geval van nodige evacuatie van personen aanwezig in de inkuiping, van levensbelang;

- Daarnaast speelt de hoogte van de kuipmuren een belangrijke rol op gebied van veiligheid waarin hogere kuipmuren meer risico geven op een wolkexplosie omdat de vrijgekomen dampen bij lekken van ontvlambare producten ingeklemd kunnen geraken tussen de hoge muren en een explosie kunnen veroorzaken;
- Er wordt in de literatuur ook melding gemaakt van het feit dat een hoge muur kan leiden tot het drijven van tanks wanneer de inkuiping zich vult met vloeistof, met catastrofaal falen als gevolg;
- De stabiliteit van hogere muren kan een probleem vormen in het geval een grote hoeveelheid vloeistof in één keer in de inkuiping wordt vrijgezet, bijvoorbeeld als gevolg van een catastrofaal falen van een tank of het ontstaan van een groot lek;
- Indien voor alle tankputten een vergelijkend overzicht gegeven wordt van de benodigde kuipmuurhoogtes bij toepassing van de berekeningsmethodes volgens de TPR van de brandweer, volgens titel II van het VLAREM en volgens de EI19-code, blijkt het volgende:
 - Men zit met toepassing van de EI19-code en de TPR ongeveer op dezelfde lijn;
 - De TPR adviseert een volume van de grootste tank vermeerderd met 10 % van de overige tanks waarbij de daarbij horende kuipmuurhoogte moet verhoogd worden met 25 cm voor mogelijk optredende windgolven;
 - De EI19-code raadt een volume aan van 25 % van de totale opslagcapaciteit in de inkuiping;
 - Indien de kuipmuurhoogte berekend zou worden volgens de bepalingen van titel II van het VLAREM, zou de hoogte aanzienlijk meer dan 3 m hoger zijn dan volgens de TPR of de huidige versie van de EI19-code;
- Om tegemoet te komen aan de eis van de brandweer om de kuipmuurhoogte langs de wegzijde te beperken tot ongeveer 3 m en eveneens te voldoen aan titel II van het VLAREM, is het volgende vereist:
 - Het tankenpark zou verzonken kunnen aangelegd worden of het wegniveau zou kunnen verhoogd worden:
 - Het verhogen van het wegniveau is technisch niet haalbaar door de beperkte toegelaten hellingsgraad en de beperkte oppervlakte van de concessie;
 - Wanneer het wegniveau niet verhoogd wordt, moet het tankenpark dan weer aanzienlijk onder het wegniveau aangelegd worden wat eveneens niet realiseerbaar is aangezien:
 - De brandweer tevens vereist dat de tankputbodem boven het hoogste grondwaterniveau moet liggen;
 - Bovendien zal bij het realiseren van een verzonken tankenpark de kuipmuur van 7 tankputten meer dan 5 m hoog zijn wat onaanvaardbaar is op gebied van veiligheid (evacuatie personen aanwezig in de inkuiping);
- In de omliggende landen worden minder strenge opvangcapaciteiten toegepast:
 - Zo voorziet de PGS (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen) in Nederland dat er slechts 100 % van het grootste werkvolume van één tank moet worden opgevangen, eventueel verhoogd met het volume van de schuimlaag om uitdamping van acuut toxische stoffen te voorkomen of met het volume van het blus- en koelwater dat in de opvangvoorziening kan worden gebracht voor de bestrijding van een tank(put)brand. Deze benadering is duidelijk minder streng dan de minimum vereisten van EI19-code en de TPR;
- De afwijking van de kuipmuurhoogtes ten opzichte van de berekening in het VLAREM heeft geen aanleiding gegeven tot het formuleren van milderende maatregelen in het veiligheidsrapport (VR):
 - Door het opstellen van een omgevingsveiligheidsrapport (OVR) (voorlopig goedgekeurd op 1 juni 2021 door de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP) van het Departement Omgeving) wordt

door externe erkende VR-deskundigen een evaluatie gemaakt van de individuele mensrisico's en het groepsrisico veroorzaakt door de exploitatie van deze terminal;

- In dit VR wordt rekening gehouden met de configuratie van de verschillende tankputten, zoals de afmetingen van de tanks, de onderlinge afstanden en natuurlijk ook de opvangcapaciteiten.

De aanvrager stelt de volgende alternatieve maatregelen voor, die beantwoorden aan de best beschikbare technieken:

- De opvangcapaciteit van de inkuiping zal minstens gelijk zijn aan 25 % van het totale volume van alle in de inkuiping aangebrachte tanks met een verhoging van minimum 25 cm ten behoeve van de opvang van schuimlaag en mogelijke golfeffecten;
- De maatregelen zullen identiek zijn aan deze die voorzien werden bij de realisatie van fase 1 waarvoor een toelating tot afwijking werd verkregen;
- De minimale opvangcapaciteit wordt gerealiseerd op basis van de berekening volgens de internationaal aanvaarde en actuele EI19-code, model code of safe practice 'fire precautions at petroleum refineries and bulk storage installations', een code van goede praktijk die specifiek gericht is naar de bulkopslag van brandstoffen:
 - De kuipmuurhoogte voldoet bovendien ruim aan de TPR. De muurhoogte is tevens hoger dan bij toepassing van de berekeningswijze die gehanteerd wordt bijvoorbeeld in Nederland, volgens PGS;
 - Om zeker ruim te voldoen aan deze voorwaarden en eveneens rekening te houden met de voorwaarden van de brandweer werd gekozen om al de kuipmuren op dezelfde hoogte te brengen, namelijk 3 m (2,75 m + 25 cm voor optredende windgolven);
 - Alle tankputten worden zodanig geconfigureerd dat er zowel licht ontvlambare, ontvlambare als brandbare producten in opgeslagen kunnen worden. Dit betekent dat de opvangcapaciteit van de inkuiping voor andere dan ontvlambare producten groter is dan voorgeschreven in de reglementering van titel II van het VLAREM;
- De exploitant neemt het engagement om zowel bij het ontwerp van de terminal als tijdens de uiteindelijke exploitatie voldoende preventieve maatregelen te voorzien zodat gelijkwaardige waarborgen worden geboden. Hieronder wordt een niet limitatief overzicht gegeven van een aantal maatregelen:
 - Het terrein wordt voorzien van twee toegangsmogelijkheden vanuit verschillende windrichtingen;
 - De tankputten worden voorzien van segmentmuren van 1 m hoogte (in plaats van de door de brandweer gevraagde 0,5 m) zodat de plasoppervlakte zo klein mogelijk wordt gehouden bij het eventuele vrijkomen van product;
 - De bediening van afsluiters en pompen is buiten de tankput gelegen;
 - De terminal wordt in hoge mate geautomatiseerd waardoor de kans op ontstekingsbronnen wordt geminimaliseerd;
 - In de tankputten zal het gebruik van flenzen tot een absoluut minimum worden beperkt;
 - De tanks worden conform NBN-EN 14015 gebouwd, dit is een geregistreerde (Belgische) bouwnorm voor het ontwerpen en vervaardigen van bovengrondse, verticale, cilindrische atmosferische opslagtanks met vlakke bodem voor de opslag van vloeistoffen bij omgevingstemperatuur en hoger. Deze norm bevat onder andere informatie over vereiste documentatie, ontwerpkenmerken (zoals onder andere druk, temperatuur en vloeigrens), materialen, inwendige en uitwendige belasting, tankbodem, tankwand, tankdak, verankering en bevestiging;

Dit is een geldende Belgische norm zoals opgelegd in de bepalingen van bijlage 5.17.2, van titel II van het VLAREM;

- De tanks worden conform EEMUA 159 (Engineering Equipment and Materials Users Association) onderhouden. Dit is de Europees aanvaardde norm waarin methodes en termijnen inzake inspectie, onderhoud en herstelling van de bovengrondse verticale opslagtanks zijn opgenomen zodat zij operationeel veilig ingezet kunnen worden. Dit is een geldende Europese norm zoals opgelegd in de bepalingen van bijlage 5.17.2, van titel II van het VLAREM;
- De brandblusvoorzieningen op de terminal werden in overleg met de brandweer van de stad Antwerpen vastgesteld een brandbeveiligingsrapport;
- De koelcapaciteit voor de tankdaken bedraagt 4 l/min/m² (de norm stelt 2 l/min/m² voor) en 17 l/min/lm voor de tankwanden;
- De tanks worden voorzien van de mogelijkheid om te inertiseren met een stikstofdeken in de tank om de zuurstof te verdrijven om geen ontsteking of brand te kunnen krijgen;
- Rondom de tankputten en op andere strategische locaties worden brandhydranten geplaatst;
- Iedere tank heeft zijn eigen lekdetectie en iedere tankput wordt voorzien van een hoog niveau alarmering zodat in de controlekamer tijdig een alarm afgaat en er snel en efficiënt kan ingegrepen worden;
- Over de gehele terminal, op operationeel strategische posities, worden camera's geplaatst met uitlezing in de controlekamer (bijvoorbeeld aan de laadplaatsen schepen, aan het pompen- en kleppenplatform);
- Heet-werk/vuurvergunningen is gedetailleerd uitgewerkt (de procedure zit in een veiligheidsbeheersysteem dat in kader van het seveso-samenwerkingsakkoord verplicht is);
- Er is een noodplan in overleg met de brandweer;
- Schuimblussing is voorzien op tanks voor ontvlambare producten (VP < 55 °C);
- Een stationaire schuimblusinstallatie zal voorzien worden waarvan de voorraad schuim zal bepaald worden in overleg met de brandweer;
- Er zullen hydranten zijn elke 100 m rond de inkuiping;
- Er is een lekdetectie in de inkuipingen, triple IR-detectie in de tankputten en op de pompenplaten;
- Er is rookdetectie in de gebouwen en elektrische onderstations (per tankenpark zijn bij lossen en laden alle pompen, aansturingen en dergelijke geleid via een elektrisch onderstation; zo is er 1 elektrisch onderstation per tankenpark);
- Er zullen watersproeisystemen volgens de EI19-code voorzien zijn voor alle tanks en specifieke voorzieningen aan kade en steiger voor lichters en zeeschepen (camera's, monitoren met voldoende hoog debiet, watergordijn, hydranten elke 80 m, ...);
- Er is steeds een mogelijkheid om product over te pompen naar een andere tank in geval van nood;
- Op plaatsen waar potentieel verontreinigd hemelwater kan ontstaan (binnen de inkuiping, laadplaatsen, pomp- en afsluiter manifold) zijn opvang/decantatieputten voorzien met een olie-detectiesysteem;
- Het volledig terrein wordt verhard waardoor eventueel buiten de inkuiping terecht gekomen vloeistof niet kan infiltreren in de bodem;
- Aan drie zijden van de terminal is een verhoogde rand voorzien en aan de dokzijde wordt de bestrating hellend uitgevoerd. Deze maatregelen zorgen voor een bijkomende opvang over het ganse terrein die tevens voorkomt dat vrijgekomen product en/of bluswater in het dok kan terecht komen;

- Elke leiding waarlangs water in het dok kan geloosd worden, wordt voorzien van afsluiters zodat er geen rechtstreeks verbinding is met het oppervlaktewater;
- Potentieel verontreinigd water kan alleen na positieve actie en controle van personeel naar het dok afgeleid worden.

HISTORIEK

De volgende vergunningen voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit zijn gekend:

Overheid ⁽¹⁾	Referentie	Datum besluit	Vervaldatum	Voorwerp
MB	OMV_2019041255	19/07/2019	/	Toelating afwijking op de inkuipingscapaciteit (fase 1)
Deputatie	OMGP-2019-0260 OMV_2019022260	19/09/2019	Onbepaalde duur	Exploitatie van een op- en overslagbedrijf
Deputatie	OMGP-2020-0218 OMV_2020046633	22/10/2020	Onbepaalde duur	Verandering door uitbreiding en wijziging van een op- en overslagbedrijf en bijstelling van de lozingsvoorwaarden

⁽¹⁾ MB = besluit bevoegde Vlaamse minister

LIGGING

De ingedeelde inrichting of activiteit waarop de afwijkingsaanvraag betrekking heeft, is volgens het gewestplan 'Antwerpen', vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979, gelegen in industriegebied.

De ingedeelde inrichting of activiteit waarop de afwijkingsaanvraag betrekking heeft, is volgens het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen', vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2013, gelegen in een gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven.

OPENBAAR ONDERZOEK

Deze afwijkingsaanvraag vereist geen openbaar onderzoek.

ADVIEZEN

Het subadvies van 2 november 2021 en van 17 november 2021 van de Brandweer Zone Antwerpen aan de afdeling GOP (Milieu) van het Departement Omgeving is voorwaardelijk gunstig.

Het advies van 4 november 2021 van de afdeling GOP (Milieu) van het Departement Omgeving is ongunstig.

De aanvrager werd tijdens de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie van 9 november 2021 gehoord en verklaarde hierbij het volgende:

- De adviezen zijn gelezen;
- In het advies van de Brandweer Zone Antwerpen werd geen advies verleend over de afwijkingsvraag op het artikel betreffende het inhoudsvermogen van de grootste tank, vermeerderd met 25 % van het totale inhoudsvermogen van de andere in de inkuiping aangebrachte tanks. Dit berust op een misverstand en er was contact met de kapitein van de brandweer om het misverstand uit te klaren. Er waren inconsequenties tussen het brandbeveiligingsplan en de afwijkingsaanvraag, daar is het misverstand, eigenlijk was dit ook al zo in fase 1, ontstaan. Vanuit het feit dat voor fase 1 de afwijkingsaanvraag in z'n geheel is toegewezen was dit voor fase 2 het startpunt voor de opmaak van de afwijkingsaanvraag. Er wordt begrepen dat er mogelijkheid is om het misverstand recht te zetten door het advies van de brandweer aan te passen. Het is heel spijtig en vervelend dat dit misverstand er was. Tijdens het overleg met de kapitein van de brandweer bleek dat bij de afwijkingsaanvraag ook een aantal stukken inconsistenties bevatten maar dit doet aan de bouw en infrastructuur niets af, dit wordt hetzelfde uitgevoerd als in fase 1.
- Een OVR voor fase 2 voor de 11 tankenparken wordt nog opgemaakt, analoog aan het OVR voor fase 1 voor 8 tankenparken. Er wordt van uitgegaan dat de nog op te stellen OVR, analoog aan het OVR voor fase 1, positief zal beoordeeld worden. Het zou vreemd zijn indien anders daar voor fase 1 het OVR werd goedgekeurd en er dus geen reden is om aan te nemen dat het OVR in fase 2 niet goedgekeurd wordt.

Het advies van 9 november 2021 van de Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie is voorwaardelijk gunstig.

BEOORDELING

Het bedrijf is gespecialiseerd in tankopslag van vloeistoffen van derden. De exploitant is geen eigenaar van de producten, het biedt een oplossing op maat voor zijn klanten voor opslag van niet gevaarlijke en gevaarlijke (seveso) vloeibare producten, zijnde:

- Allerhande chemicaliën;
- Ontvlambare producten van categorie 1, 2 en 3 (brandstoffen met vlampunt lager dan 55 °C);
- Vloeibare brandstoffen en petroleumproducten met vlampunt hoger dan 55 °C;
- Toxische producten van categorie 1 en 2.

Ontploffingsgevaarlijke producten worden niet opgeslagen.

De afwijkingsaanvraag wordt gevraagd om een uitbreiding (fase 2) te realiseren van 153.280 ton tot een maximale hoeveelheid van 247.729 ton opslag door de bouw van 11 tankenparken. De afwijking wordt specifiek gevraagd op de minimale capaciteit van de inkuipingen voor de opslag van:

- Ontvlambare producten van categorie 1, 2 en 3 (ontvlambare vloeistoffen met vlampunt lager dan 55 °C) (groep 1);
- Toxische producten van categorie 1 en 2 (groep 3).

Het terrein, onder concessie van de Haven van Antwerpen, ligt ten westen van het reeds bestaande tankenpark (fase 1). Het terrein is zeer smal met een breedte van slechts 110 m waarop zich bovendien een erfdienstbaarheidszone Non-Aedificandi van 7 m breed bevindt. In fase 1 zijn er 8

tankenparken (1 tot en met 8) gerealiseerd, met in totaal 79 atmosferische opslagtanks met een opslagcapaciteit van circa 94.449 m³. Dit tankenpark bevat ook een verlaadkade voor belading/lossing van schepen met slangen, een spoorketelwagon laad-/losplaats en, per tankput, een pompenplaat/manifold en een vrachtwagenlaad-/losplaats.

Het uitbreidingsproject (fase 2) omvat de bouw en exploitatie van 11 bijkomende tankenparken (9 tot en met 19) met in totaal 106 bijkomende tanks voor opslag van P1 en P2 producten (polair en apolair) met een totale opslagcapaciteit van circa 153.280 m³. Na uitbreiding bedraagt de totale opslagcapaciteit van de inrichting circa 247.729 m³.

De nieuwe tanks hebben een opslaghoud tot 3.050 m³, zijn maximaal 24 m hoog en hebben een maximale diameter van 13 m. De atmosferische opslagtanks staan opgesteld in een betonnen inkuiping. Alle inkuipingen bevatten maximaal twee rijen tanks. De uitbreiding omvat ook nog twee verlaadkades voor belading/lossing van schepen met slangen, twee spoorketelwagon laad-/losplaatsen en, per tankput, een pompenplaat/manifold en een vrachtwagenlaad-/losplaats.

Voor de realisatie van fase 1 werd op 19 juli 2019 bij ministerieel besluit met referentie OMV_2019041255 een afwijking verleend voor dezelfde afwijkingsvraag als waar deze aanvraag betrekking op heeft. De afwijking werd verleend onder volgende voorwaarden:

- “1. voor gevaarlijke vloeistoffen van groep 1 en acuut toxische vloeistoffen van gevarencategorie 1 en 2 moet de opvangcapaciteit van de inkuiping minstens gelijk zijn aan 25 % van het totale volume van alle in de inkuiping aangebrachte tanks met een verhoging van de inkuipingsmuren met minimum 25 cm ten behoeve van de opvang van de schuimlaag en mogelijke golfeffecten;*
- 2. in het omgevingsveiligheidsrapport opgesteld door een erkend VR-deskundige wordt rekening gehouden met de configuratie van de tankputten zoals weergegeven op het tankenparkplan toegevoegd aan de afwijkingsaanvraag op 22 mei 2019. De hoogte van de tusseninkuipingen bedraagt 1 meter.”.*

Er moet worden opgemerkt dat voor deze afwijkingsaanvraag voor fase 1 een ander inrichtingsnummer (20190327-0089) is opgegeven dan de huidige afwijkingsaanvraag voor fase 2 (20190219-0053) waardoor de eerste verleende afwijkingsaanvraag niet vermeld staat in de huidige afwijkingsaanvraag in het loket onder de historiek van de ingedeelde inrichting of activiteit (iioa). Dit is feitelijk niet correct. Volgens de wetgeving mag exploitatie maar één inrichtingsnummer hebben voor zijn iioa. Nu lijkt het dat de bv Standic bestaat uit twee ingedeelde inrichtingen of activiteiten.

Bij fase 1 werd een OVR opgemaakt en positief beoordeeld. Met de beoogde uitbreidingen blijft de inrichting VR-plichtig omwille van de aanwezigheid van hoeveelheden gevaarlijke stoffen die de hoge drempelwaarden, uit kolom 3 van bijlage 1 van het SWA3 (Samenwerkingsakkoord), overschrijden. Een OVR voor fase 2 moet nog opgemaakt worden maar daar het dezelfde inhoud betreft als de OVR uit fase 1, kan er van uitgegaan worden dat het rapport ook goedgekeurd zal worden.

Gevraagd wordt om de afwijking toe te staan onder de volgende voorwaarde:

“de opvangcapaciteit van de inkuiping zal minstens gelijk zijn aan 25 % van het totale volume van alle in de inkuiping aangebrachte tanks met een verhoging van min. 25 cm ten behoeve van de opvang van schuimlaag en mogelijke golfeffecten”.

De exploitant zal uiteindelijk overal inkuipingen voorzien met een hoogte van de inkuipingswand van 3 m.”.

Het volgen van de VLAREM-regel (50 % van inhoud van alle tanks) betreffende de minimale capaciteit van een inkuiping leidt voor de ontvlambare vloeistoffen tot een zeer aanzienlijke kuipmuurhoogte voor elk type van tank. Deze berekende hoogte is volgens de exploitant praktisch niet haalbaar en is in conflict met de eis van de brandweer waarbij een maximaal hoogteverschil

tussen het niveau waar de voertuigen van de brandweer staan opgesteld en de rand van de kuipmuur wordt gevraagd van maximaal 3 m ten opzichte van het straatniveau.

Als technische redenen voor de afwijkingsaanvraag worden volgende zaken aangegeven:

- De beperkte beschikbare ruimte (smal terrein) laat geen grote inkuipingsoppervlakten toe;
- Een hoge inkuipingsmuur zal de interventie van de brandweer bemoeilijken;
- De economische kost van dergelijke inkuipingen;
- Tanks worden bijkomend uitgerust met een inert gasdekken.

In de afwijkingsaanvraag wordt gesteund op de TPR en de EI19-code (met de EI19-code model code of safe practice: fire precautions at petroleum refineries and bulk storage installations). EI verwijst naar Energy Institute (waarmee het Institute of Petroleum in 2003 is gefusioneerd, het Institute of Petroleum is een toonaangevende organisatie uit het Verenigd Koninkrijk op vlak van petroleum industrie) Het is een internationaal aanvaarde norm waar ook de brandweer in zijn richtlijnen naar verwijst. De EI19 is een code van goede praktijk die specifiek gericht is naar de bulkopslag van brandstoffen en wereldwijd wordt toegepast.

In de hieronder gevoegde tabel wordt het aantal tanks per tankenpark met hun waterinhoud weergegeven evenals de beschikbare inkuipingscapaciteit van het tankenpark indien de muurhoogte van de inkuiping 2,75 m is (in het voorstel gaat de exploitant uiteindelijk 3 m (2,75 m + 0,25 m voor golfoverslag) hanteren met beschikbare inkuipingscapaciteit gelijk aan het bruto volume tankput – (volume van de terpen + volume van de tanks tot de muurhoogte van 2,75 m + volume van de segmentmuur + volume van de afsluitingen en kleppenlokaal) + (volume van de grootste tank tot de muurhoogte van 2,75 m)).

Het volume van de grootste tank tot de muurhoogte van 2,75 m mag erbij geteld worden omwille van de theorie van de communicerende vaten. Dit komt overeen met de in de Best Beschikbare Technieken (BBT)-studie voorgestelde definitie van beschikbare inkuipingscapaciteit, namelijk *“de beschikbare capaciteit van een inkuiping is gelijk aan de som van het nettovolume en het volume van de grootste houder tot de laagste hoogte van de rand van de inkuiping”*.

tanken-park	aantal tanks en hun waterinhoud	beschikbare opvangcapaciteit in m ³ indien de muurhoogte van de inkuiping 2,75 m is
9	10 x 1.526 m ³	3.844,45
10	2 x 3.039 m ³ 4 x 2.535 m ³ 2 x 2.038 m ³	5.117,02
11	6 x 1.774 m ³ 4 x 1.526 m ³	4.234,93
12	10 x 1.526 m ³	3.844,45
13	2 x 3.039 m ³ 6 x 2.038 m ³	4.628,59
14	4 x 1.013 m ³ 4 x 757 m ³	3.457,07

tanken-park	aantal tanks en hun waterinhoud	beschikbare opvangcapaciteit in m ³ indien de muurhoogte van de inkuiping 2,75 m is
15	4 x 1.013 m ³ 2 x 757 m ³ 6 x 508 m ³	3.556,74
16	2 x 757 m ³ 4 x 508 m ³	1.730,95
17	2 x 1.013 m ³ 4 x 757 m ³ 6 x 508 m ³	3.658,84
18	6 x 1.774 m ³ 4 x 1.527 m ³	4.234,93
19	4 x 3.039 m ³ 2 x 2.535 m ³ 2 x 2.038 m ³	5.359,93

	4 x 508 m ³	
--	------------------------	--

In de tabel hierboven is het tankvolume steeds iets hoger dan het vermelde tankvolume bij bijlage I van de risicoanalyse en het vooradvies van de brandweer:

tanken-park	aantal tanks en hun waterinhoud	tanken-park	aantal tanks en hun waterinhoud	tanken-park	aantal tanks en hun waterinhoud
9	10 x 1.500 m ³	13	2 x 3.000 m ³ 6 x 2.000 m ³	17	2 x 1.000 m ³ 4 x 750 m ³ 6 x 500 m ³
10	2 x 3.000 m ³ 4 x 2.500 m ³ 2 x 2.000 m ³	14	4 x 1.000 m ³ 4 x 750 m ³ 4 x 500 m ³	18	6 x 1.750 m ³ 4 x 1.500 m ³
11	6 x 1.750 m ³ 4 x 1.500 m ³	15	4 x 1.000 m ³ 2 x 750 m ³ 6 x 500 m ³	19	4 x 3.000 m ³ 2 x 2.500 m ³ 2 x 2.000 m ³
12	10 x 1.500 m ³	16	2 x 750 m ³ 4 x 500 m ³		

Maar in de bijlage III van de risicoanalyse (bluswatervereisten bij tankbrand en capaciteit van de bluswatertank) worden dezelfde waterinhouden gebruikt als vermeld in de afwijkingsaanvraag zodat men kan besluiten dat men deze inhouden kan behouden.

In onderstaande tabel wordt de vereiste beschikbare opvangcapaciteit van de inkuiping berekend volgens de bepalingen conform het VLAREM, de TPR (waarbij in beide gevallen dan evenwel bij de hieruit berekende kuipwandhoogte nog 25 cm moet worden bijgeteld en de EI19-code:

tanken-park	vereiste beschikbare opvangcapaciteit in m ³ berekend als					
	50 % van alle tanks	waterinhoud grootste tank + 25 % van overige tanks	waterinhoud grootste tank + 10 % van overige tanks	waterinhoud grootste tank + volume 1 uur bluswater	110 % van de grootste tank	25 % van alle tanks
	conform het VLAREM		conform de TPR		conform EI19	
9	7.630	4.959,50	2.899,40	1.910,08	1.678,60	3.815
10	10.147	7.352,75	4.764,50	3.548,36	3.342,90	5.073,50
11	8.374	5.517,50	3.271,40	2.196,31	1.951,40	4.187
12	7.630	4.959,50	2.899,40	1.910,08	1.678,60	3.815
13	9.153	6.855,75	4.565,70	3.501,19	3.342,90	4.576,50
14	4.556	3.037,75	1.822,90	1.344,31	1.114,30	2.278
15	4.307	2.913,25	1.773,10	1.370,28	1.114,30	2.153,50
16	1.773	1.454,25	1.035,90	934,05	832,70	886,50
17	4.051	2.785,25	1.721,90	1.379,93	1.114,30	2.025,50
18	8.376	5.518,50	3.271,80	2.196,31	1.951,40	4.188
19	10.651	7.604,75	4.865,30	3.557,25	3.342,90	5.325,50

De volgens het VLAREM vereiste beschikbare inkuipingscapaciteit berekend als 50 % van alle tanks, is steeds hoger dan de volgens het VLAREM vereiste beschikbare inkuipingscapaciteit berekend als waterinhoud van de grootste tank + 25 % van de overige tanks. Deze laatste en minst strenge VLAREM-norm van de twee (de volgens het VLAREM vereiste beschikbare inkuipingscapaciteit berekend als waterinhoud van de grootste tank + 25 % van de overige tanks) is evenwel nog

steeds veel hoger dan de vereiste beschikbare inkuipingscapaciteit berekend volgens de andere normen zoals de TPR en de EI19-code.

De TPR heeft twee berekeningen. Indien de vereiste beschikbare opvangcapaciteit berekend wordt (hierbij moet bij de hoogte voortkomend uit de berekende opvangcapaciteit nog 25 cm bijgeteld worden) als de waterinhoud van de grootste tank + 10 % van de overige tanks, is deze opvangcapaciteit steeds hoger dan de vereiste beschikbare opvangcapaciteit berekend als de waterinhoud van de grootste tank + volume van 1 uur bluswater conform de TPR.

Dus deze berekening is strenger dan de berekening waarbij het volume bluswater wordt bijgeteld. Bijgevolg is de eis, waterinhoud van de grootste tank + 10 % van de overige tanks, van de TPR de strengste eis van de twee van de TPR.

De EI19-code heeft ook twee berekeningen. Indien de vereiste beschikbare opvangcapaciteit berekend wordt conform de EI19-code als 25 % van de waterinhoud van alle tanks, is deze opvangcapaciteit steeds hoger dan de vereiste beschikbare opvangcapaciteit berekend conform de EI19-code als 110 % van de grootste tank.

Dus de EI19-code waarbij 25 % van de waterinhoud van alle tanks wordt genomen, is de strengste van de twee.

Uit de berekeningen blijkt ook dat toepassing van de strengste eis van de TPR (grootste tanks + 10 % van de overige tanks) en de strengste eis van de EI19-richtlijn (25 % van alle tanks), ongeveer dezelfde resultaten geven met telkens hogere cijfers voor de EI-code, uitgezonderd bij tankenpark 16.

De exploitant stelt daarom voor om bij de, uit de strengste volumecijfers van de EI19-code (25 % van alle tanks) berekende hoogtecijfers, nog eens extra 25 cm van de inkuipingshoogte bij te tellen (zie cijfers in de volgende tabel, die 25 cm wordt gehaald uit de TPR). Voor hemelwater en windgolven wordt namelijk voorgesteld om een extra marge van 15 cm te voorzien en voor een schuimlaag een extra marge van 10 cm.

De BBT-studie voor inkuiping (voor inkuiping en vul- en loszones bij bovengrondse opslag van gevaarlijke of brandbare vloeistoffen van september 2021) stelt dat er buiten de productopvang ook voldoende opvang moet zijn voor hemelwater, blus/koelwater, schuim en windgolven. Schuim en windgolven zijn al in de berekening opgenomen. Dan blijft, buiten de productopvang en blus/koelwater, nog het hemelwater over dat moet opgevangen worden. Met betrekking tot het hemelwater vermeldt de exploitant dat het hemelwater dat in de inkuiping terecht komt, steeds zo snel mogelijk verwijderd wordt uit de inkuiping zodat de inkuiping steeds leeg is. Hiervoor is een niveaumeter aanwezig met alarmering naar de controlekamer. Bovenop de 25 cm marge en supplementair op het inkuipingvolume is er ook nog een goot aanwezig in de inkuiping die een hoeveelheid van circa 72 m³ hemelwater kan opvangen. Dit is voldoende om een piekbui te kunnen opvangen.

Voor de overige opvang (namelijk productopvang en blus/koelwater) wordt de EI19-code gevolgd. Deze norm stelt dat de inkuiping 25 % moet bedragen van het volume dat wordt opgeslagen in de tankput. Deze inkuipingscapaciteit is bij alle gevraagde tankenparken meer dan de inhoud van de grootste tank wat een minimum vereiste is volgens de BBT inkuipingen (zelfs in tankenpark 16 is de grootste tank 750 m³ terwijl volgens de EI19-code er een inkuipingscapaciteit van 886,5 m³ wordt voorzien; dus de benodigde opvangcapaciteit voor het blus/koelwater is in dat geval 886,5 m³ – 750 m³ = 136,5 m³). Indien in extreme gevallen er toch bluswater buiten de inkuiping zou terecht komen, komt dit terecht in de interne riolering die voorzien is van afsluiters zodat het niet terecht komt in het dok.

Hantering van de EI-code (capaciteit berekend als 25 % van alle tanks) geeft evenwel een halvering van de VLAREM-reglementering (capaciteit berekend als 50 % van alle tanks) aan. Ook geven de berekeningen volgens de strengste eis van de TPR en volgens de strengste eis van de EI19-code eveneens nog steeds veel lagere vereiste inkuipingscapaciteiten dan de berekeningen volgens de

minst strenge norm van het VLAREM. Dit verschilt in veel gevallen met circa 1.000 à 2.000 m³, wat toch wel grote verschillen zijn.

Voor de verschillende tankenparken is de vereiste hoogte van de inkuiping volgens het VLAREM, de TPR en de EI19-code evenals de in de afwijkingsaanvraag voorgestelde hoogte (25 % van alle tanks zoals in EI19-code + 25 cm) als volgt:

tanken- park	hoogte in m					voorgestelde hoogte in m
	volgens het VLAREM		Volgens het TPR	volgens EI19		
	grootste tank + 25 % overige tanks	50 % alle tanks	grootste tank + 10 % overige tanks + 25 cm	110 % grootste tank	25 % alle tanks	25 % alle tanks + 25 cm
9	3,4	5,24	2,24	1,77	2,62	2,87
10	3,81	5,26	2,72	1,73	2,63	2,88
11	3,45	5,23	2,29	1,22	2,62	2,87
12	3,4	5,24	2,24	1,77	2,62	2,87
13	3,92	5,23	2,86	1,91	2,61	2,86
14	2,31	3,46	1,63	0,85	1,73	1,98
15	2,15	3,18	1,56	0,82	1,59	1,84
16	2,17	2,64	1,79	1,24	1,32	1,57
17	2,00	2,91	1,49	0,80	1,46	1,71
18	3,45	5,23	2,3	1,22	2,62	2,87
19	3,77	5,28	2,66	1,66	2,64	2,89

Uit de berekeningen blijkt dat de strengste VLAREM-eis (50 % alle tanks) de grootste hoogte van de inkuipingen oplegt (in 7 tankenparken van de 11 meer dan 5 m hoog). Toepassing van de andere VLAREM-eis (grootste tank + 25 % van de overige tanks) geeft aan dat de vereiste hoogte steeds hoger is dan wat de exploitant voorstelt (25 % van alle tanks + 25 cm), soms zelfs met meer dan 1 m verschil in hoogte.

Indien de kuipmuurhoogte berekend wordt volgens de strengste bepalingen van het VLAREM zal de hoogte circa 1,5 tot 2,5 m hoger moeten zijn dan die berekend volgens de door de exploitant voorgestelde norm namelijk IE19 (25 % van alle tanks + 25 cm) en circa 1 tot 3 m hoger dan de hoogte berekend volgens de strengste eis van de TPR (grootste tanks + 10% van de overige tanks + 25 cm).

De exploitant vermeldt in zijn aanvraag dat hij alle inkuipingen standaard 3 m hoog zal maken (op basis van de eis van de brandweer waarbij een maximaal hoogteverschil tussen het niveau waar de voertuigen van de brandweer staan opgesteld en de rand van de kuipmuur wordt gevraagd van maximaal 3 m ten opzichte van het straatniveau). In dit geval wordt ook steeds voldaan aan de TPR-norm.

Bij het voorstel van de exploitant zal bij 7 van de 11 tankenparken de kuipwandhoogte:

- Nog steeds meer dan 2 m lager zijn dan de hoogte opgelegd door de strengste eis van het VLAREM.
- Nog steeds meer dan circa een 0.5 m lager zijn dan de hoogte opgelegd door de andere eis van VLAREM.

Slechts voor 2 van de 11 tankenparken wordt met een inkuipingshoogte van 3 m, voldaan aan de voorwaarde van de bepalingen van het VLAREM voor een opvangcapaciteit van 50 % van alle tanks.

Er is voor de uitbreiding van de inrichting van fase 2 een veiligheidsstudie (mei 2021) uitgevoerd door een erkende VR-deskundige. Dit rapport is voorlopig goedgekeurd op 1 juni 2021 door de directie Gebiedsontwikkeling van de afdeling GOP van het Departement Omgeving (dit VR zal samen met de aanvraag voor de uitbreiding ingediend worden bij de deputatie tegen eind 2021). In dit VR worden de risico's (externe mensrisico's en milieurisico's) bestudeerd die verbonden zijn aan de installaties en de activiteiten van de inrichting na de beoogde uitbreidingen. Daartoe wordt een analyse gemaakt van mogelijk zware ongevallen binnen de inrichting.

In de kwantitatieve risicoanalyse van het VR wordt het risico op doding voor personen in de omgeving van de inrichting verbonden aan de aanwezigheid en de behandeling van gevaarlijke producten onderzocht en geëvalueerd. Het risico wordt op kwantitatieve wijze bepaald en wordt op twee karakteristieke manieren voorgesteld, zijnde als plaatsgebonden (mens)risico en als groepsrisico. Het plaatsgebonden (mens)risico geeft aan hoe ver het risico zich buiten de inrichting uitstrekt, het groepsrisico is een maat voor de omvang van de populatie die door een zwaar ongeval kan getroffen worden.

Het plaatsgebonden mensrisico verbonden aan de activiteiten bij de exploitatie voldoet, na de beoogde uitbreidingen, aan de criteria die toegepast worden voor de evaluatie van het plaatsgebonden mensrisico in gebieden met woonfunctie (isorisicocontour (IRC) van 10^{-6} /jaar: binnen de 10^{-6} /j-contour zijn geen gebieden met woonfunctie gelegen) en gebieden met kwetsbare locaties (isorisicocontour (IRC) van 10^{-7} /jaar: er bevinden zich geen kwetsbare locaties binnen de 10^{-7} /j-contour).

Het criterium dat gehanteerd wordt voor het plaatsgebonden mensrisico ter hoogte van de eigen bedrijfsgrens (isorisicocontour (IRC) van 10^{-5} /jaar) wordt overschreden in noordelijke, zuidelijke en westelijke richting tot op een afstand van respectievelijk 28 m, 66 m en 19 m. Binnen de zones van overschrijding van dit criterium wordt echter geen permanente aanwezigheid van externe personen aangetroffen. Het betreft immers braakliggend gebied of transportwegen (weg, spoor en water). Toch wordt, gelet op de beperkte afstand tussen de installaties met gevaarlijke producten en de aangrenzende buurbedrijven waar tevens gevaarlijke producten aanwezig (kunnen) zijn, een samenwerking opgezet met de betreffende buurbedrijven op vlak van noodplanning zodat deze bedrijven worden geïnformeerd over de (externe) risico's die uitgaan van de inrichting en dat eventuele wijzigingen hieromtrent eveneens worden gecommuniceerd. Verder worden via het intern noodplan de buurbedrijven verwittigd in geval van een (zwaar) ongeval op het terrein van de inrichting en wordt de nodige ondersteuning en/of advies geboden bij onder meer evacuatie, het in veiligheid brengen van hun werknemers/derden, en dergelijke. Op deze manier zijn de buurbedrijven betrokken bij de noodplanning en de te nemen maatregelen in geval van een zwaar ongeval op het terrein. Bovenstaande wordt geïntegreerd in het intern noodplan van de inrichting.

Het groepsrisico verbonden aan de activiteiten van de bestudeerde inrichting voldoet, zowel voor als na de geplande uitbreidingen, aan het criterium dat voor het groepsrisico van toepassing is. Het maximaal aantal dodelijke slachtoffers buiten de inrichting ten gevolge van de bestudeerde ongevalsscenario's op de site na de beoogde uitbreidingen bedraagt minder dan acht. Relevante grensoverschrijdende effecten op personen bij het optreden van een zwaar ongeval op het terrein van de inrichting worden niet verwacht.

In de BBT-studie voor inkuiping zijn in hoofdstuk 6 verschillende aanbevelingen gedaan voor de sectorale voorwaarden van het VLAREM op basis van de best beschikbare technieken.

Op pagina 235 van de BBT-studie wordt specifiek voor de sectorale voorwaarden in hoofdstuk 5.17, van titel II van het VLAREM aangegeven dat wordt voorgesteld, omwille van de beperkte meerwaarde van veranderingen in het voorwaardenkader, om de huidige sectorale voorwaarden

met betrekking tot de capaciteit te behouden, onder meer omdat in het huidige VLAREM voorwaarden een impliciete marge ten opzichte van louter de productopvang verondersteld mag worden.

In de inleiding van 6.4 (aanbevelingen voor de sectorale voorwaarden in het VLAREM) van de BBT-studie wordt aangegeven dat er een mogelijkheid kan ingevoerd worden om in de omgevingsvergunning af te wijken van de sectorale voorwaarden voor inkuipingen.

Op pagina 220-221 van de BBT-studie (dat handelt over de aanbevelingen met betrekking tot de algemene voorwaarden, namelijk hoofdstuk 4, van titel II van het VLAREM) wordt met betrekking tot die afwijking vermeld dat van de inkuipingscapaciteiten kan worden afgeweken mits een risicoanalyse en een advies van de brandweer.

Analoog aan deze afwijking kan men bijgevolg aannemen dat een afwijking voor de sectorale voorwaarden van hoofdstuk 5.17, van titel II van het VLAREM, moet steunen op een risicoanalyse en een advies van de brandweer.

Bij de afwijkingsaanvraag is een risicoanalyse gevoegd. Dit document beschrijft het brandbeveiligingsconcept dat door de exploitatie gehanteerd zal worden voor de brandbeveiliging van het tankenpark en dat als basis zal dienen voor het ontwerp, levering en installatie van de vereiste brandbeveiligingssystemen.

In de risicoanalyse wordt er vanuit gegaan dat alle tanks P1 producten kunnen bevatten.

De tanks zullen uitgerust zijn met de nodige aansluitingen, toestellen en bedieningsapparaten en zijn ontworpen en gebouwd conform de laatste editie van NBN EN 14015 (voorschrift voor het ontwerpen en de vervaardiging van ter plekke gebouwde, verticale, cilindrische, bovengrondse, gelaste stalen tanks met vlakke bodem voor de opslag van vloeistoffen bij omgevingstemperatuur en hoger).

De exploitant stelt de volgende brandbeveiligingsfilosofie voorop:

- De veiligheid van mensen zowel personeel als derden te waarborgen;
- De schade als gevolg van brand naar de omgeving te beperken;
- De schade, als gevolg van brand, op de activiteiten van exploitatie te beperken.

Om deze filosofie te realiseren zijn volgende doelstellingen vastgelegd:

- Preventief:
 - Het strikt beperken van de kans op het vrijkomen van product en/of het ontstaan van een brand;
 - Het beperken van het aantal ontstekingsbronnen;
 - Het snel detecteren van productlekage of brand en waarschuwing van personeel;
 - Het voorkomen van escalatie van brand naar andere installaties op het tankenpark;
- Repressief:
 - Het controleren en blussen van een brand;
 - Het opvangen en veilig afvoeren van vrijgekomen product en bluswater/-schuim.

Het tankenpark zal sterk geautomatiseerd worden, met een geringe personeelsbezetting. Dit reduceert het aantal mogelijke ontstekingsbronnen en verkleint het risico op letsels bij het personeel.

Door de zeer inefficiënte lay-out van de concessie kan er (buiten de bepalingen van het VLAREM met betrekking tot de inkuipingscapaciteit) ook niet voldaan worden aan de eisen van het VLAREM met betrekking tot tussenafstand tot de tankputwand (de afstand tussen de houders en de binnenwanden van de inkuiping moet conform artikel 5.17.4.3.8, van titel II van het VLAREM ten minste de helft van de hoogte van de houders zijn) en wordt een afstand van 2 m gehanteerd. Om te vermijden dat lekkende vloeistof tot buiten de tankput raakt, wordt rondom de tank een tweede wand voorzien op minimaal dat deel van de tankwand dat naar de tankputwand gericht

is. Deze zal dus dienst doen als spatplaat, loopt niet helemaal door tot op grondniveau, maar wel tot onder de tankputwand. Door de extra beplating zal er bij lekkage geen uitstroom over de tankputwand zijn en geeft het de brandweer de mogelijkheid om de tankput langs alle zijden, afhankelijk van windrichting, te benaderen. Bij tanks die geïsoleerd worden dient de isolatie, met beplating, voor het opvangen van lekken en zal geen extra spatplaat worden voorzien.

De tussenafstand tussen tanks met een inhoud van 500 m³, 750 m³ en 1.000 m³ voldoen aan de eisen van de EI19-code. De tanks met een andere inhoud voldoen niet aan de eisen van de tussenafstand. De exploitant heeft geopteerd om de tussen de tanks met een inhoud van 1.250 m³ tot en met 3.500 m³) een afstand van 3 m tot 5,8 m te nemen waarbij op basis van resultaten van de hittestralingsberekeningen voor deze tanks hogere koelwaterdensiteiten voor de koeling van het tankdak zijn bepaald. De hittestralingsberekeningen zijn uitgevoerd met ethanol, want zowel methanol als apolaire producten leiden tot een significant lagere hittestraling. Dit leidt tot de volgende koelwaterdensiteit op het dak:

tankinhoud (m ³)	500	750	1.000	1.250	1.500	1.750	2.000	2.500	3.000	3.500
Koelwaterdensiteit dak (l/min/m ²)	2,68	2,80	2,92	2,55	2,60	2,68	2,69	2,77	2,80	2,83

Op 25 februari 2021 was er een voorbespreking met de Brandweer Zone Antwerpen en in samenspraak werd bepaald dat er een koelwaterdensiteit zal zijn van 4 l/min/m² tankdakoppervlak. Dit is inderdaad aangewezen gezien de exploitatie niet alleen voor de interne afstanden tussen de tanks aan de EI19 (en dus ook niet aan de TPR) voldoet, maar eveneens niet voldoet aan de door het VLAREM opgelegde afstand van de houder tot de binnenwand van de inkuiping en aan de door het VLAREM opgelegde inkuipingscapaciteit. De koelwaterdensiteit op de wand zal steeds 17 l/min/m wand zijn. Dit wordt bevestigd in het advies van deze voorbespreking dat toegevoegd is aan de afwijkingsaanvraag en wordt opgenomen als een voorwaarde.

De mogelijkheid bestaat dat in de tankput een kleine brand ontstaat na vrijkomen van brandbare vloeistoffen uit de tank. De waarschijnlijkheid van dit scenario wordt beperkt door de maatregelen die genomen worden om lekken in de tankput te vermijden (onderhoudsinspecties en dergelijke). De hitte-impact hiervan is eerder beperkt daar de grote thermische weerstand van de tanks (warmte-absorberend vermogen van de opgeslagen producten) de mogelijkheid tot branduitbreiding in een dergelijk scenario zal verminderen. Een gerichte interventie via monitoren met schuimapplicatie door de brandweer is dan aangewezen.

Bij bezwijken van een tank kan de tankput volledig gevuld geraken. Dit verhoogt natuurlijk de kans op een brand. Bij P1 producten ontstaan grote hoeveelheden brandbare dampen. Preventief moet de volledige tankput beschuimd worden. Ontsteken van het lek bij een dergelijk incident resulteert in een volledige tankputbrand. Dit wordt echter beschouwd als een catastrofaal scenario en als niet maatgevend.

Alle tankputten worden voorzien van een tussenmuur van 1 m hoogte die de tankputten in compartimenten indelen. De exploitant zal er voor zorgen dat:

- Het tankputcompartiment waarin een klein lek zich voordoet met behulp van een vaste automatische schuiminstallatie wordt beschuimd. Bij falen van een tank zal de exploitant het tankputcompartiment waarin deze tankfaling voorkomt ook beschuimen en de brandweer het aangrenzende tankputcompartiment waarin het lek overgaat;
- De benodigde hoeveelheid bluswater en schuimconcentraat op het tankenpark is voorzien voor het beschuimen van een tankputcompartiment. De grootste brandwatervereiste is voor het beschuimen van een tankcompartiment + het middelste compartiment van tankput 8. Deze twee compartimenten hebben een vrije oppervlakte van 1.496,96 m²

(oppervlakte grootste tank inbegrepen), wat leidt tot een vereist waterdebiet van 11.856 l/min;

- Voldoende schuimconcentraat (schuimtank van circa 15 m³) wordt voorzien voor het beschuimen van een compartiment gedurende 30 minuten. Voor het beschuimen van een volledige tankput (vrije oppervlakte + grootste tank) is maximaal 17,96 m³ schuim nodig (tankput 8). Hiervoor wordt mede beroep gedaan op naburige bedrijven/schuimleveranciers (schuimpool).

In pompputten en kleppenmanifolds kunnen zich productlekken voordoen die, in geval van ontsteking, tot een plasbrand kunnen leiden. Langsheen de tankenparken voorziet de exploitant het laden van vrachtwagens en langsheen de kade treinwagons. Omwille van het groot aantal operaties en manuele handelingen bestaan hier risico's op lekkage die, ingeval van ontsteking, tot een plasbrand kunnen leiden. Om een eventuele BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion) te vermijden, zullen reeds gevulde vrachtwagens en treinwagons gekoeld worden. Koeling en brandblussing op deze installaties zullen, afhankelijk van locatie en grootte van de installatie, gerealiseerd worden bij middel van water-/schuimmonitoren of vaste koel-/schuimblussystemen. Waar nodig, om bijvoorbeeld beladen vrachtwagens of treinwagons te beschermen, zullen bijkomende hydranten worden voorzien. Bovendien kan hiervoor ook gebruik gemaakt worden van de schuim-/watermonitoren op de kade.

Aan de laad-/loslocaties worden water/schuimmonitoren (6000 l/min) voorzien met als doel:

- Een brand op de kade te bestrijden;
- Een waterscherm te voorzien tussen schip en kade;
- Het beschermen van personen op de kade;
- Assistentie te verlenen bij brand op het schip.

De Brandweer Zone Antwerpen vraagt standaard een beveiliging voor steigers met twee of drie van op afstand gestuurde schuim/watermonitoren. Aangezien de lengte van het werkplatform ter hoogte van de laad-/loslocatie maximaal 30 m zal zijn, volstaan twee op afstand gestuurde schuim/water monitoren om het werkplatform te beschermen. Bij brand op het schip kunnen de op afstand gestuurde monitoren gebruikt worden voor assistentie bij blussing op het schip en voor het aanbrengen van een watergordijn tussen slangentoren en schip. De maximale hoogte tussen de kade (blauwe steen) en de hoogte van de scheepsmanifold bij minimale belading ligt tussen 8 m en 10 m voor zeeschepen en tussen 2 m en 4 m voor binnenschepen. De opstelhoogte van een schuim/watermonitor zal zo genomen worden dat hiermee de scheepsmanifold kan bereikt worden. De andere afstand gestuurde monitor zal op grondniveau of op hoogte voorzien worden.

In het kantoorgebouw zal zich onder andere de controlekamer bevinden. Hierbij horen de normale risico's verbonden aan een kantoorgebouw: een papierbrand, een brand in een elektrische kast of in de computerruimte. Minimaal wordt voldaan aan de vereisten van bijlage 2 van de Basisnorm. Voldoende kleine blusmiddelen (handbrandblussers) zullen ook aanwezig zijn. Het gebouw wordt volledig uitgerust met rookdetectie.

In de elektrische onderstations vormen elektrische branden het grootste risico. Bestrijding van een brand is gericht op manuele interventie met behulp van CO₂-blussers.

In het stooklokaal wordt gebruik gemaakt van aardgas als brandstof. Het risico is hier het vrijkomen van aardgas. De vereiste periodieke inspecties op lekken is hier vereist. Een belangrijke ontstekingsbron is de ketel waarin het gas wordt verbrand. Het gebouw wordt voorzien van gasdetectie, die bij activering de gastoevoer afsluit.

In het compressorlokaal kunnen elektrische branden voorkomen. Bestrijding van een brand is gericht op manuele interventie met behulp van CO₂-blussers en eventueel koelen van compressoren met brandslangen.

Het technisch gebouw, omvattend de pompenkamer (brandbluspompen en schuimtank), het stooklokaal, de compressorruimte en de waterbehandeling, wordt uitgerust met een sprinklerinstallatie.

Ter vervollediging van de afwijkingsaanvraag werd de correct lay-out van het tankenpark opgeladen in het Omgevingsloket zoals deze bij de risicoanalyse waarop het vooradvies van 25 februari 2021 van de Brandweer Zone Antwerpen steunt. In het advies van deze voorbespreking worden de volgende elementen vastgelegd die worden opgenomen in een voorwaarde:

- Bereikbaarheid:
 - De bereikbaarheid is gelijkaardig aan fase 1;
 - De brandweer beschikt over berijdbare wegenis rondom de tankputten van minstens 6 m breed en deze is geschikt voor opstelling van de hoogtewerkers (puntbelasting van 28 ton);
 - De brandweertrekkers moeten zich nergens verder dan 50 m van het middelpunt van een tank opstellen;
 - De inkuipingswand is nergens hoger dan 3 m boven het maaiveld;
- Passieve brandbeveiliging:
 - Een N₂ gasdeken wordt voorzien in elke tank met brandbare producten, evenals een detectie op de aanwezigheid van dit gasdeken;
 - Vlamdetectie nabij verlaadplaatsen, manifolds en pompen;
- Actieve brandbeveiliging:
 - Vaste schuimopstelling in alle tanks met brandbare producten;
 - Aanwezigheid van 2.500 m³ bluswater en 15 m³ schuim, voldoende om het maatgevende brandscenario af te dekken;
 - De koelcapaciteit van alle tanks die aangestraald kunnen worden bedraagt 4 l/min/m² tankdakoppervlak en 17 l/min/m tankwand (de norm stelt 2 l/min/m² tankdakoppervlak, maar gezien de hittestralingscontour wordt 4 l/min/m² tankdakoppervlak opgelegd);
 - Handbediende monitoren (buiten de 3 kW/m² contour) of monitoren op afstand bedienbaar vanuit een permanent bemande controlekamer.
 - Camerabewaking

In het eerste advies van de Brandweer Zone Antwerpen werd geen advies geformuleerd over de afwijkingsaanvraag voor het inhoudsvermogen van de grootste tank, vermeerderd met 25 % van het totale inhoudsvermogen der andere in de inkuiping aangebrachte tanks. Hierdoor kwam de afwijkingsaanvraag betreffende de voor de helft van het totaal inhoudsvermogen van de erin geplaatste tanks in gedrang. De brandweer bevestigde echter akkoord te gaan om de afwijking op de eis om 50 % van de totale inhoud te moeten opvangen, toe te laten (omdat anders de wanden te hoog worden en een hogere wand de blussing en het overzicht te veel zou hinderen) als de grootste houder + 25 % van de andere houders kan opgevangen worden. Hierbij beroept de brandweer zich op de risicoanalyse van fase 1 die hen indertijd werd overgemaakt waarin vermeld wordt dat aan de VLAREM-bepaling voor de opvang van een volledige tankinhoud en 25 % van de andere tanks, wordt voldaan. Er waren dus inconsequenties tussen het brandbeveiligingsplan en de afwijkingsaanvraag. Tijdens de hoorzitting werd door de exploitant gemeld dat vanuit het feit dat voor fase 1 de afwijkingsaanvraag (met inconsequenties) in z'n geheel was toegewezen, dit het startpunt was voor de opmaak van de afwijkingsaanvraag voor fase 2. Het berust dus op een misverstand dat werd rechtgezet door het bezorgen, via het Omgevingsloket, van een tweede advies van de Brandweer Zone Antwerpen waardoor de afwijking op beide artikelen kan ingewilligd worden.

ALGEMENE CONCLUSIE: voorwaardelijk gunstig

Er kan worden geconcludeerd dat er technische redenen zijn die de afwijking motiveren en dat de maatregelen die door de exploitant worden voorgesteld, gelijkwaardige waarborgen bieden voor de bescherming van mens en milieu als de bepalingen waarvan gevraagd wordt te mogen

afwijken. Deze maatregelen beantwoorden ook aan de best beschikbare technieken. Bijgevolg kan de afwijkingsaanvraag worden ingewilligd.

Conform artikel 1.2.2.1, §2, 1°, van titel II van het VLAREM geldt de toelating tot afwijking voor de geldigheidsduur van de omgevingsvergunning waarop ze betrekking heeft.

De afwijking kan dus worden verleend voor de duur van de nog te verkrijgen omgevingsvergunning.

BESLUIT VAN DE VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING,
OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME,

Artikel 1. De aanvraag ingediend door de bv Standic Antwerpen, Beliweg 3, 2030 Antwerpen exploitant van een op- en overslag van chemische producten, met inrichtingsnummer 20190219-0053, gelegen te 2030 Antwerpen, Beliweg 3, kadenummers 311 tot en met 321, zoals ingetekend op het omgevingsloket, tot afwijking van de volgende artikelen van titel II van het VLAREM:

1° artikel 4.1.7.2, §2, 1°, en 2°, luidende:

"De in § 1 bedoelde inkuiping moet een inhoudsvermogen hebben dat gelijk is aan of groter dan:
1° de helft van het totaal inhoudsvermogen van de erin geplaatste tanks of vaten;
2° het inhoudsvermogen van de grootste tank of vat, vermeerderd met 25 % van het totale inhoudsvermogen der andere in de inkuiping aangebrachte tanks of vaten."

2° artikel 5.17.4.3.7, §2, 1°, a) en b), luidende:

"Voor opslagplaatsen in vaste houders, gelegen buiten een waterwingebied of beschermingszone wordt de minimale capaciteit van de inkuiping als volgt bepaald (dubbelwandige houders uitgerust met een permanent lekdetectiesysteem hoeven niet in rekening te worden gebracht):

1° voor de opslag van gevaarlijke vloeistoffen van groep 1, ontploffingsgevaarlijke vloeistoffen gekenmerkt door gevarenpictogram GHS01 of acuut toxische vloeistoffen van gevarencategorie 1 en 2, de grootste van de volgende waarden:

a) het waterinhoudsvermogen van de grootste houder, vermeerderd met 25 % van het totale waterinhoudsvermogen van de andere in de inkuiping geplaatste houders;

b) de helft van het totale waterinhoudsvermogen van de erin geplaatste houders;"

wordt ingewilligd,

meer bepaald voor de uitbreiding, tweede fase, van op- en overslag van 153.280 ton tot een maximale hoeveelheid van 247.729 ton van niet gevaarlijke en gevaarlijke (seveso) producten, zijnde:

- Ontvlambare producten van categorie 1, 2 en 3 (ontvlambare vloeistoffen met vlampunt lager dan 55 °C) (groep 1);
- Toxische producten van categorie 1 en 2 (groep 3).

Art. 2. De afwijking wordt verleend voor de duur van de nog te verkrijgen omgevingsvergunning.

De afwijking is geldig tot een van de volgende gevallen zich voordoet:

- 1° de omgevingsvergunning komt te vervallen;
- 2° als de bevoegde overheid als gevolg van:
 - a) een evaluatie de bijzondere milieuvoorwaarden bijstelt en die strenger zijn dan de voorwaarden die gelden als gevolg van de verleende afwijking;
 - b) een verzoek of ambtshalve initiatief tot bijstelling van het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning de bijzondere milieuvoorwaarden bijstelt en die strenger zijn dan de voorwaarden die gelden als gevolg van de verleende afwijking;
- 3° de voorwaarden waarvan afwijking is verleend, worden opgeheven of vervangen door andere voorwaarden.

Art. 3. De afwijking is afhankelijk van de strikte naleving van de volgende voorwaarden:

- 1. De tankputwanden hebben een muurhoogte van 3 m, uitgevoerd zoals beschreven in de berekeningsnota toegevoegd aan de afwijkingsaanvraag.
- 2. De tanks worden voorzien om te inertiseren en gekoeld te worden volgens de debieten opgelegd in het advies van 25 februari 2021 van de Brandweer Zone Antwerpen dat werd toegevoegd aan de afwijkingsaanvraag.
- 3. Het uitvoeren van de preventieve maatregelen zoals vermeld onder de alternatieve maatregelen in de afwijkingsaanvraag.
- 4. Het volgen van de maatregelen vastgelegd in het advies van 25 februari 2021 van de Brandweer Zone Antwerpen dat werd toegevoegd aan de afwijkingsaanvraag.

Brussel,

Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2021-12-20 10:57:27 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Zuhail Demir

Zuhail DEMIR

U kan tegen deze beslissing een verzoekschrift tot schorsing en/of vernietiging indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen op het volgende adres:

Raad voor Vergunningsbetwistingen
p/a Dienst van de Bestuursrechtscolleges
Koning Albert II-laan 35 bus 81
1030 Brussel

U doet dit op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending (dit is per aangetekende brief of door neerlegging ter griffie) binnen een vervaltermijn van 45 dagen die ingaat de dag na de betekening van deze beslissing.

U dient het verzoekschrift in vijfvoud in, namelijk één origineel en vier afschriften (fotokopies of een digitale kopie).

Gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift stuurt u een afschrift van het verzoekschrift ter informatie aan de verwerende partij. Dit is de overheid die de beslissing genomen heeft, per adres: BJO-juridischeprocedures.omgeving@vlaanderen.be

U bent een rolrecht verschuldigd van

- 200 euro bij het indienen van een verzoekschrift tot vernietiging;
- 100 euro bij het indienen van een verzoekschrift tot schorsing of tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid.

U betaalt het rolrecht binnen een termijn van 15 dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening van het verzoek daartoe door de griffier van de Raad.

Als het bedrag niet binnen de termijn van 15 dagen is gestort wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard.

De procedure voor de Raad van Vergunningsbetwistingen wordt geregeld in het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse Bestuursrechtscolleges.

Inlichtingen en toelichting vindt u op de website van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (<http://www.dbrc.be/vergunningsbetwistingen>)